

13. maj 2004

UPA2004/19

**Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata
allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut**
(Umiarsuit takornarianik angallassissutit DIS-imut nalunaarsorneqarnerat aamma
ilinniartut ilaannut immikkut ittumik ilanngaateqartitsineq)

pillugu

Inatsisartut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnemullu Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISSUTAA

siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnemullu Ataatsimiititaliaat
suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Kalistat Lund, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jensine Berthelsen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Per Skaaning, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Ole Thorleifsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Finn Karlsen, Atassut

Inatsisartut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnemullu Ataatsimiititaliaata
siunnersuut qulaani taaneqartoq UPA 2004-mi siullermeerneqareermat nassuiaatai
ilanngullugit misissuataarpaa.

Tusarniaanermi akissutisiat

Siunnersuutip matuma ataatsimiititaliami suliarineqarnissaanut atugassatut tusarniaanermi akissutisiat assilineri kiisalu inatsisip suliarineqarneranut atatillugu inassuteqaatit ataatsimiititaliap pissarsiarisimavai.

Aallaqqaasiullugu Naalakkersuisut siunnersuutaat Kanukokamut, Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfimmut, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqaarfimmut aammalu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqaarfimmut ulloq 19. februar 2004, ulloq 26. februar 2004 nal. 12.00 tusarniaanermi akissuteqarfiussanngorlugu, tusarniaassutigalugu nassiunneqartoq ataatsimiititaliap paasivaa. Tusarniaanermi akissuteqarnissamut killiliussap sivisunerunnginnera ataatsimiititaliap tunngaviatigut ajuusaarnartuutippaa, tusarniaaffigineqartulli sangipinngisamik akissuteqarnissaanut piffissamik naleqquttumik periarfissinneqartarnissaat Naalakkersuisunut kaammattuutigissallugu.

Naalakkersuisut SIK KIK-lu ilanngullugit tusarniaavigisinnaasimassagaluaaraat ataatsiititaliap ilanngullugu paasivaa.

Naggasiullugulu ataatsimiititaliap paasivaa siunnersuummut inatsisillu suliarineqarneranut atatillugu kaammattuutitun tunngasunik tusarniaavigineqartut oqaaseqaatinik saqqummiussaqaarsimanngitsut.

Siunnersuutip imarisaa

Siunnersuut manna ajornartorsiuteqarfinnut marlunnut tunngavoq.

1. Ilinniartut ilaannut immikkut ilanngaateqartitsineq

2003-mi ukiakkut ataatsimiinnermi Naalakkersuisut ilinniagaqarnerisutit aammalu inuussutissarsiutinik ilinniartitaanerit kiisalu AEB pillugu inatsimmut allannguutissatut siunnersuutaat inatsisartut akuersissutigaat. Allannguutit kinguneraat ilinniartut ilaasa ulloq 1. januar 2004 allarnerfigalugu ilinniagaqarnerisutinik aammalu ilinniartutut akissarsianik pisartagaqarnermit ilinniartuuneq tamakkerlugu, ilinniarfimmienneq ilanngullugu, sulisitsisunit ilinniartutut akissarsiaqalernerannik. Ilinniagaqarnerisutisarnermilli akissarsiaqarnermut ikaarsaarnermi siuliani taaneqartut aningaasarsianik B-nik isertitaarutitinneqarput, taamaalillunilu Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 15 naapertorlugu ukiumut akileraarusingaanngitsunik B-nit isertitanit 5.000 kr.-inik atuisinnaajunnaarlutik.

Siunertarineqanngitsumik ilinniagaqartut aningaasarsiaasa appariaataasa ikorsiivigineqarnissaat siunnersuutip matuma § 1 nr. 1-iata siunertaraa, taamaattumillu ilinniagaqartut § 1 nr. 1-imi taaneqartut ukiumi akileraarfiusumi 2004-mi akileraarutaasussatut aningaasarsiaasa, ilinniagaqartut ilinniarfimmienneqini

isertitat B-tut isertitaasutut naatsorsorneqarsimasinnaanerannut, naapertuuttunngorlugit, siornatigumullu atuuttunut naapertuuttunngorlugit appaavigineqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Allannguut taanna taamaallaat ukiumut akileraarfiusumut 2004-mi atuuttussatut siunnersuutigineqarpoq, 2005-imimmi atuutilersumik akileraarutigut ilanngaait il.il. qaffanneqarnissaannik naatsorsuutigineqartut (UPA2004/18) ilinniagaqartut ilanngaateqarsinnaajunnaarnermikkut annaasaqaataat matussisiivigissagaat Naalackersuisut naatsorsuutigimmassuk.

Siunnersuutip kingumut atuutilersinneqarnissaa atatsimiititaliamit aallaqqaasiullugu ajuusaarnartuutinneqarpoq, siunnersuummi § 2 naapertorlugu ulloq 1. januar 2004 aallarnerfigalugu siunnersuut atuutilersinneqassamat. Innuttaasut inatsisitigut toqqissisimanartumik atugaqartitaanissaat, tassanilu minnerunngitsumik innuttaasut inatsisinik ilisimaarinninnissaat eqqarsaatigalugu, inatsisiliortut kingumut atuutilersussanik inatsisiliornermi kisaataannut naleqqiullugu aallaavittut pingaartinneqarnissasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tamannalu minnerunngitsumik akileraartarnermut tunngasunut pingaaruteqarpoq. Siunnersuutili § 1-ia inuttaasunut iluaqutaasussaasuummat siunnersuutikkut kingumoortumik inatsisiliorneq pitsaasuunngitsutut nalilersorneqartariaqanngitsoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaakkaluartorli siunissami siunnersuutit matumunnga assigusut pisariaqalinnginnissaat siunertaralugu Naalackersuisut piffissaagallartillugu inatsisiliornerminni sukumiisumik suliaqartarnissaannik ataatsimiititaliap kaammattunngitsoorusunngilai.

2. Umiarsuit takornarissanik angallassisutit DIS-imi nalunaarsorneqarnerat.

Dansk Internationalt Skibsregisterimi (DIS) umiarsuit nalunaarsoneqarsimasuni kalaallit umiarsuaataanni takornarissanik angallassisutini inuttat aningaasarsiaasa akileraaruserneqartannginnissaannut tunngaviliinissaq siunnersuutip matuma § 1 nr. 2-ata imaraa. Saqqit Ittup 2004-mi Kalaallit Nunaanni takornarissanut angallassisussatut attartortinneqarnissaa siunnersuummut matumunnga tunngaviuvoq. Angallassinissami aaqqissuussisup siunnersuut manna akuersissutigineqassanngikkaluarpat inuttanut aningaasartuutit appaaviginiarlugit kalaaliunngitsunik inuttaliinissaa ilimagineqartariaqarpoq.

Aningaasarsianik akileraaruteqartarneq pillugu Inatsisip § 34-ani aaqqissuussinernik assigusunik makkuninnga ullumikkut peqareerpoq:

1. Tamakkiisumik akileraartussaataitaasut umiarsuarni Dansk Internationalt Skibsregisterimi nalunaarsorsimasuni Kalaallit Nunaatalu imartaani angalasuunngitsunut.

2. Tamakkiisumik akileraartussaataitaasut umiarsuarni usinik angallassisutini Dansk Internationalt Skibsregisterimi nalunaarsugaasuni sulinerimikkut akissarsisimasunut, aammalu Kalaallit Nunaata nunallu allat, matumani ilanngullugit Danmarki Savalimmiullu, akornanni aalajangersimasumik usinik angallassinermi inuttaasunut.

3. Tamakkiisumik akileraartussaataitaasut umiarsuarni usinik angallassissutini 1.100 bruttotonnage taakkuluunniit qaangerlugit usitussusilinni Dansk Internationalt Skibsregisterimi nalunaarsugaasuni aammalu umiarsuarni usinik angallassissutini imm. 2-mi taaneqartuni Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmiit umiarsualivimmut usinik aalajangersimasumik angallassinermi inuttaanermikkut akissarsiaqartut kiisalu uuliamik assartuutini 450 bruttotonnage taakkuluunniit qaangerlugit usitussusilinni.

Umiarsuit Kalaallit Nunaanneersut allat DIS-i atorlugu aqqissuussinermut iluaqutaasumik ilanngunneqarsinnaanerat ataatsimiititaliap suliarinninnermini eqqarsaatersuutigaa. Tassanilu suliffissaqartitsinerup qulakkeerneqarnissaa anguniarlugu aalisariutit Kalaallit Nunaanneersut ilanngutitinneqarsinnaanerat ataatsimiititaliap immikkut soqutigaa.

Nunarsuarmioqatigiit akornanni unammillernerup annertusiartornera tunuliaqutaralugu DIS-imik aqqissuussineq 1988-imi Danmarkimi pilersinneqarsimasooq ataatsimiititaliap paasivaa. Dansk it umiarsuaat amerlanerugaluttuinnartut nunat allat erfalasuisa ataanni angalalerput, nunamullu najugaqarfimmut ajoqutaasumik, taammaalillunilu akileraarutitigut isertitanik aammalu nunami kaaviiartitaannit annaasaqarfiusumik, nunanik allamiunik inuttalersorneqalerlutik. Inuttanut aningaasartuutit erfalasumik taarsiisarnerni peqqutaataapput, taakkumi ingerlatsinermi aningaasartuutini pingaaruteqarajuttuupput, erfalasinneqartorlu apeqqutaatillugu nikerartuusarlutik.

Akileraartarnermut inatsit tunngavingalugu Umiarsuarni DIS-imi nalunaarsorsimasuni inuttat akileraaruserneqartusaanngitsunik aningaasarsitinneqarsinnaapput. Kingumut qiviarluni tamanna inuttanut aningaasartuutini ima appaatigivoq, allaat dansk it umiarsuaataat kingumut dansk it erfalasinik erfalasinernerinik kinguneqarluni. Taamaalilluni aqqissuussineq suliffissaqartitsinermut iluaqutaallunilu naalagaaffiup karsiata inuttanit toqqaannartumik akileraarutitigut isertitaqarunnaarsinneqarneratigut toqqaannanngitsumik akileraarutitigut isertitaqartarnera qulakkeerpaa. Taamaalilluni piffissamut umiarsuit erfalasuminnik taarsiinngikkallarnerannut naleqqiullugu ataatsimut tamaat isigialugu aningaasatigut annaasaqarsimanissaq ilimagineqarsinnaavoq, tamannalu pitsaanngeqatigajaanik ajornartorsiummik aqqiinerusussatut nalilerneqarsimavoq.

Dansk Internationalt Skibsregister pillugu Inatsimmi, ulloq 11. april 1997-imi LBK nr. 273-kut saqqummiunneqartumi § 2 naapertorlugu aalisariutit ujarattaatillu DIS-mut nalunaarsorneqarsinnaanngillat. Umarsuit taakku ajornartorsiutaasumik nunat allat erfalasinut nuutinneqarnikuunatillu nunani allamiunik inuttaqanngillat, taamaattumillu nalagaaffiup karsiata umiarsuarni taakkunani inuttat nalinginnaasumik akileraartarnerisa atorunnaarsinneqarnissaat kissaatigisimanngilaa.

Tamanna tunngavingalugu ataatsimiititaliap aalisariutit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartut DIS-imik aqqissuussinermut ilanngutitinneqarsinnaanerat periarfissaqarsorinngilaa.

Tamanna tunngavingalugu kalaallit sulisorineqartut amerlineqarnissaat siunertaralugu Naalakkersusiut periarfissanik allanik, taamaalilluni kalaallit aalisariutini inuttaajuaannarnissaat qulakkeerumallugu, misissuissasut ataatsimiititaliap kaammattorumavai.

Tassunga atatillugu toqqaannartumik imaluunniit piffikkaartumik inatsisiliussinikkut inuussutissarsiutinik siuarsaanerit tapiissuteqartarnerit il.il. ataatsimut isigalugu pisarnissaat atatsimiititaliap kaammattuutigiumavaa, taamaalilluni assersuutigalugu toqqaanngangitsumik imaluunniit aalajangersimasunut iluaqutaasunik aningaasarsianut akileraartarnermut inatsit aqutigalugu immikkut aqqissuussinerit atornagit tapissutit tapiissutisisussanut sapinngisamik toqqaannartumik tunniunneqartarnissaat pisartussanngortillugit. Taamaalilluni inatsisiliorneq pisariitsoq paasiuminartorlu anguneqassasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tamannalu naggataagut inuttaasut inatsisitigut illersugaanerannut iluaqutaasussaassaaq.

Siunnersuutip iluanaarutitigut kinguneqaatissai.

Ilinniartut isertitaannit akileraarutaasussaataasunit appaanissamik § 1 nr. 1-imi siunnerssutigineqartoq Landskarsip 2 mio kr.-inik iseritakinneruneranik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqarpoq. Soorlu siusinnerusukkut iserifigineqareersutut isertitat taakku pissutsinit siunertarineqanngitsunit tunngassuteqarput, taamaattumillu aningaasanut inatsimmi kommunilluunniit missingersuutaanni isertitat taakku allassimangillat.

Umiarsuarnik takornarissanik angallassissutinik angallassinissat § 1 nr. 2-mi pineqartut aalajangersakkat maanna atuuttut naapertorlugit kalaallinik inuttaqarluni pinissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq, taamaattumillu akileraarutitigut isertinngitsuukkat landskarsimut annaasaqaataasutut taaneqarsinnaanngillat.

Taamaattumik siunnersuut ataatsimut isigalugu missingersuutigineqartunut naleqqiullugu isertitatitigut kinguneqaateqartussaannngitsutut Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq.

Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq siunnersuut pillugu ima oqaaseqarpoq:

Aallaqqaasiullugu ataatsimiititaliap oqaatigissavaa siunnersuut taperserlugu.

Ilinniagaqartut ilinniarnermik nalaanni aningaasatigut pitsaasumik toqqammaveqartitaanissaata qulakkeerneqarnissaa ataatsimiititaliap pingaartuutippaa, taamaattumillu siunnersuutip matuma siunertarineqanngitsumik ilinniagaqartut aningaasatigut atugaannik ajorseriaat illuatungilermagu ataatsimiititaliap nuannaarutigaa.

Aammattaaq Naalakkersuisut umiarsuarni inuttat kalaallit suliffissaqarnikkut pitsaanerusumik periarfissinneqarnissaat siunnersuut manna aqutigalugu

anguniarmassuk ataatsimiititaliap ilanngullugu nuannaarutigaa. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisip § 34-iata allanngortinneqarnissaanik siunnersuutikkut umiarsuarnut ilaasartaatinut imartatsinni takornarissanik angassillutik ingerlaartuni inuttat nunatsinneersut atorfinitsitaanerannut akileraaruseeriaatsit pissutsilluunniit allat inatsisinut tunngassutillit matuma kingorna akornutaanatilluunniit illuatungiliuttuunnginnissaat Naalakkersuisut qulakkiissagaat ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa.

Naalakkersuisut sapinngisamik piaartumik siunnersuutip matuma, taamaalillunilu kalaallinik inuttaqannginnissamut aningaasatigut tunngavissaasupakornusiisussaannnginnerata, umiarsuaatileqatigiinnit attuumassuteqartunit allanillu ilisimaneqalernissaa sulissutigissagaat ataatsimiititaliap kaammattutigissavaa.

Tamanna tunngavingalugu **Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup** siunnersuut akuersissutigineqassasoq inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni Inatsisartut Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaata siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Kalistat Lund,

Siulittaasoq

Agathe Fontain,
Siulittaasup tullia

Jensine Berthelsen

Per Skaaning

Ole Thorleifsen